

2026-01-02

Dnr SU-FV-3730-25

Juridiska fakultetskansliet

Områdesnämnden för humanvetenskap

Remiss av, Längre liv, längre arbetsliv (SOU 2025:70)

Sammanfattning:

Utredningen föreslår att begreppet 'las-ålder' införs i lagen om anställningsskydd som en rörlig åldersgräns kopplad till riktåldern för pension plus två år. Las-ålder definieras som den ålder då rätten att kvarstå i anställning upphör enligt 32 a § lagen (1982:80) om anställningsskydd (LAS), och dagens fasta gräns på 69 år ersätts därför av en automatisk koppling till den riktålder som årligen fastställs i socialförsäkringsbalken. Samtliga nuvarande hänvisningar till 69 år i 33 § och 33 a–d §§ LAS – bl.a. om borttagande av kravet på sakliga skäl, förkortad uppsägningstid, slopad företrädesrätt och avsaknad av rätt till konvertering till tillsvidareanställning – knyts i stället till den nyinförda las-åldern.

Den föreslagna ändring i 32 § LAS innebär att ett avtalsvillkor som innehåller skyldighet att lämna anställningen före gällande las-ålder ska som huvudregel vara ogiltigt, medan villkor som ger längre rätt att kvarstå även fortsättningsvis är tillåtna. Konstruktionen innebär att både pensionssystemets åldersgränser och las-åldern följer medellivslängdens utveckling, samtidigt som arbetsgivare, arbetstagare, myndigheter och domstolar får en enhetlig term för den arbetsrättsliga åldersgränsen. Utredningen bedömer att reformen kan leda till något längre arbetsliv och därmed ökade kostnader för vissa arbetsgivare, men små eller inga direkta kostnadseffekter för myndigheter, domstolar, regioner och kommuner. Förslaget anses förenligt med EU-rätten och internationella åtaganden om bl.a. åldersdiskriminering, även om effekterna för jämställdheten är osäkra. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026, med särskilda övergångsregler för äldre avtalade avgångsvillkor.

Synpunkter:

Utredningens förslag uppfyller de syften som ligger till grund för utredningens uppdrag och föranleder inga synpunkter från Juridiska fakultetsnämnden. Förslagen tillstyrks därmed.

Remissvaret har på fakultetsnämndens uppdrag beslutats av dekanus, professor Pernilla Leviner. Yttrandet har beretts av professor Laura Carlson. Föredragande har varit utredare Karolina Alveryd. Yttrandet har expedierats av Juridiska fakultetskansliet.

Pernilla Leviner

Karolina Alveryd